

	ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ У НИШУ	Број:
	ИЗВЕШТАЈ О УРАЂЕНОМ МАСТЕР РАДУ	10/2-48
		Датум:
		09.06.2015.

Наставно-научном већу Филозофског факултета Универзитета у Нишу
подносимо следећи извештај:

ИЗВЕШТАЈ О УРАЂЕНОМ МАСТЕР РАДУ

I ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ:

1. Састав комисије:

1. Др Бисера Јевтић, ванредни професор
2. Др Марија Јовановић, доцент
3. Др Зоран Станковић, доцент

2. Одлука Већа департмана за педагогију број 10/2-106 од 17. децембра 2014. године.

II ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ:

1. Име, име једног родитеља, презиме
Ива Саша Јаћимовић
2. Година уписа на мастер академске студије
2013/2014.
3. Назив студијског програма
Мастер академске студије педагогије

III НАСЛОВ –МАСТЕР РАДА:

Утицај наставничких компетенција на академско постигнуће ученика

IV ПРЕГЛЕД -МАСТЕР РАДА:

Навести кратак садржај са назнаком броја страна поглавља, слика, шема, графикона и сл.

Структура мастер рада састоји се из теоријског приступа проблему, методолошког приступа проблему истраживања, анализе и интерпретације резултата истраживања, дискусије резултата, закључних разматрања и прилога који представљају истраживачке инструменте. Теоријски оквир истраживања чине следеће целине:

УВОД

I ТЕОРИЈСКИ ПРИСТУП ПРОБЛЕМУ ИСТРАЖИВАЊА

1. Дефинисање основних појмова

1.1. Појмовно одређење термина наставник, компетентности и наставничке компетенције

1.2. Појмовно одређење термина ученик, академско постигнуће (успех у настави) и неуспех ученика

2. Наставник као саставни део наставе

2.1. Наставничка компетенција – способност наставника

2.2. Главне особине наставникове личности

3. Стандарди компетенција за професију наставника и њиховог професионалног развоја

3.1. Компетенције за наставну област, предмет и методiku наставе

3.2. Компетенције за поучавање и учење

3.3. Компетенције за подршку развоју личности ученика

3.4. Компетенције за комуникацију и сарадњу

4. Успех ученика у наставном процесу

4.1. Показатељи ученикове успешности

4.2. Преовлађивање успеха (Да ли су наши ученици успешни?)

4.3. Неуспешни ученици у настави

5. Утицај наставничких компетенција на академско постигнуће ученика

5.1. Позитиван (негативан) утицај наставничких компетенција на успех ученика

5.2. Компетенције наставника које доводе до бољих оцена ученика

5.3. Компетенције наставника које доводе до лошијих резултата ученика

5.4. Компетенције наставника које ученици највише вреднују

6. Досадашња истраживања

II МЕТОДОЛОШКИ ПРИСТУП ПРОБЛЕМУ ИСТРАЖИВАЊА

1. Проблем истраживања

ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ У НИШУ

ИЗВЕШТАЈ О УРАЂЕНОМ МАСТЕР РАДУ

Број:

10/2-48

Датум:

09.06.2015.

2. Предмет истраживања
3. Циљ истраживања
4. Задаци истраживања
5. Хипотезе истраживања
6. Варијабле истраживања
7. Методе, технике и инструменти истраживања
8. Популација и узорак истраживања
9. Организација и ток истраживања
10. Статистичка обрада података

III АНАЛИЗА И ИНТЕРПРЕТАЦИЈА РЕЗУЛТАТА ИСТРАЖИВАЊА

1. Кронбах-Алфа поузданост скала
2. Утврђивање нормалности дистрибуције резултата добијених УНК-ПУ скалом
3. Факторска анализа података добијених УНК - ПУ скалом- ортогонална варимах ротација
4. Т тест и АНОВА- поређење једнакости аритметичких средина у мишљењима добрих, врло добрих и одличних ученика четвртог, петог и шестог разреда о издвојеним факторима
5. Дискусија резултата

ЗАКЉУЧАК

ЛИТЕРАТУРА

ПРИЛОЗИ

Закључак представља есенцијалну интегрисаност добијених резултата истраживања и теоријског дела рада.

Укупан број коришћених библиографских јединица у раду износи 66, од чега је коришћена у потребној мери и инострана литература на енглеском језику. Рад садржи 46 табеле.

Укупан број страница мастер рада, укључујући литературу и прилоге који представљају инструменте, износи 153.

V ВРЕДНОВАЊЕ ПОЈЕДИНИХ ДЕЛОВА -МАСТЕР РАДА:

Данас живимо у времену, у којем се у свим сферама живота, па тако и у образовању, цени успех односно постигнуће. Људи свакодневно теже да напредују и остварују што боље резултате а један од важнијих успеха, односи се на постигнуће у школовању. Ученици у школама доживљавају успех али веома често и неуспех. Велики је број фактора који утичу на успех ученика. Академско постигнуће ученика се исказује на различите начине. Један од тих начина је управо оцена ученика. Уколико ученици имају генерално добре оцене како из знања, тако из владања, самим тим ће њихово постигнуће бити на далеко већем нивоу од ученика који спорадично доживљавају успех. Постигнуће који ученици доживљавају у свом образовању има позитивне ефекте на целокупан живот самих ученика.

Наставник има важну улогу у школи, на њему почива читав васпитно образовни рад. Везано за утицај наставника у образовању ученика, може се рећи да пресудну улогу имају наставничке компетенције односно знања, вештине, способности и ставови наставника који доводе до академског постигнућа ученика. Имајући у виду да компетенције које наставник поседује доводе до успеха ученика, дефинисан је *проблем истраживања* који је усмерен на то да открије - *Да ли компетенције наставника подстичу академско постигнуће ученика?*

На основу постављеног предмета истраживања, дефинисан је *циљ истраживања* који гласи: *Која знања, вештине и способности наставника доводе до појаве академског постигнућа ученика?*

Из претходно формулисаног циља истраживања произилазе следећи *задачи истраживања*:

1. Испитати мишљења ученика о повезаности компетенције наставника за наставну област, предмет и методiku наставе довоса академским постигнућем ученика.

2. Испитати мишљења ученика да ли компетенције наставника за поучавање и учење доводе до академског постигнућа ученика?

3. Испитати мишљења ученика о условљености компетенције наставника за подршку развоја личности и академског постигнућа ученика.

4. Испитати мишљења ученика да ли компетенције наставника за комуникацију и сарадњу доводе до академског постигнућа ученика?

Варијабле истраживања су се односиле на:

Независне варијабле за ученике су: пол – две категорије (мушки и женски); разред – три категорије (четврти, пети и шести разред) и општи успех – три категорије (добар, врло добар, одличан).

Зависну варијаблу представљају мишљења ученика о утицају наставничких компетенција на академско постигнуће ученика.

На узорку од 160 ученика основних школа у Краљеву, у истраживању су примењене методе у складу са природом проблема, циљем, задацима и постављеним хипотезама истраживања. У теоријском приступу проблема, коришћена је *метода теоријске анализе* са циљем да се дефинише проблем истраживања, утврде циљ, задаци и хипотезе истраживања. Ова метода коришћена је и у интерпретацији резултата. Друга метода примењена у истраживању је *дескриптивна метода* и коришћена је у прикупљању, обради и интерпретацији података.

С обзиром на природу проблема и избор одговарајуће методе у истраживању, коришћена је техника *скалирања* (процењивања) којом се желело утврдити мишљења и ставови ученика о утицају наставничких компетенција на академско постигнуће ученика. Као *истраживачки инструмент* коришћена је скала Ликертовог типа преко које су испитаници изражавали степен сагласности или несагласности с предложеним тврдњама (судовима, изјавама) у складу са датим упутствима на уобичајеној петостепеној скали. УНК-ПА скала која је конструисана за ово истраживање састоји се од 40 тврдњи. Скала се састоји из тврдњи које произилази из задатака и хипотеза и намењена је ученицима основне школе.

У обради података примењени су одговарајући статистички параметри и методе. У току овог истраживања извршена је квантитативна обрада података у програму SPSS 12, затим квалитативна анализа и упоређивање података са постављеним задацима и

хипотезама. Добијени задаци путем скалирања анализирани су по хипотезама у оквиру постављених задатака истраживања. Од статистичких параметара и метода коришћено је: Кронбах Алфа, Колмогоров Смирнов тест, Факторска анализа у редукцији фактора, Т тест и АНОВА.

1. ЗАКЉУЧЦИ ОДНОСНО РЕЗУЛТАТИ ИСТРАЖИВАЊА

Истраживање је остварило своју функцију помоћу идентификованих значајних података који се односе на компетенције наставника и њихов утицај на академско постигнуће. На самом почетку, у теоријском делу рада, приказана је теоријска страна предмета истраживања. Ово се односи на то да су дефинисани основни појмови рада и дата је дефиниција наставничких компетенција, академског постигнућа, успеха, неуспеха. Указано је на значај и важност коју компетенције наставника имају у њиховом професионалном раду и животу. Компетенције наставника представљају сва потребна знања, вештине, способности и ставове који имају велику улогу у самом раду наставника, чинећи га бољим и интересантнијим. Такође, указано је на важност академског постигнућа за самог појединца, објашњени су појавни облици успеха али и неуспеха и дат је преглед наставничких компетенција које су у данашњем времену присутне у раду наставника. У теоријском делу истакнут је утицај наставничких компетенција које могу довести до успеха односно неуспеха. Указано је на компетенције које доводе до бољих оцена ученика, од којих зависи већи труд и залагање ученика. Ученици ће се више трудити уколико наставници у односу према њима буду благонаклони, без трунке цинизма и понижења. За успех ученика, је битно и да наставници буду особе од поверења, са којима наставници могу да комуницирају и сарађују. Поред тога, указано је и на компетенције које доводе до лошијих оцена ученика. У том погледу, може се рећи да ће академско постигнуће ученика бити лошије уколико наставници не познају наставно градиво, уколико нису у стању квалитетно да га предају и ако имају негативан став према ученицима. Ученици не воле наставнике а самим тим имају лошије оцене код оних наставника који у разреду имају своје миљенике, који неуспешне ученике третирају на другачији начин него успешне. Лошије оцене могу бити и последица наставниковог понижења ученика, критике коју упућују без разлога ученицима. Можемо се рећи да је ученицима битно, поред тога да наставник адекватно предаје и познаје свој предмет, такође и да буде добар човек, да има позитивне људске особине и ставове у свом раду. Ученици воле наставнике који су добри, позитивни, оптимистични, поштени, толерантни, који имају разумевања за ученике и њихове потребе и

интересовања. У раду је идентификован значајан број особина наставника као личности које ученици воле и цене.

Планирањем и спровођењем овог истраживања утицало се у некој мери на педагошку јавност тиме што су представљена мишљења и ставови ученика по питању утицаја наставничких компетенција на академско постигнуће ученика. На успех ученика односно неуспех тј. њихово академско постигнуће утиче велики број фактора чији значај имају компетенције наставника. Наиме, под њиховим утицајем, ученици могу имати више успеха или мање али сасвим је сигурно да способности које наставник поседује играју битну улогу у образовању ученика. У 21. веку, у којем данас живимо веома се цени и вреднује успех који појединац доживљава у свом образовању. Данашња школа, али и школа у будућности мораће да има ово у виду јер је успех који појединац доживљава у свом образовању веома важан за каснији живот и опстанак. Иако је присутан и неуспех код ученика, ипак то не треба да представља неку велику препреку коју појединац не може превазићи. Иако ученици желе да имају што више успеха у свом образовању, позната је чињеница да се у данашње време успех не прашта. Компетенције које наставник користи у свом раду имају утицаја на неке ученике, али све то зависи од самог појединца, његових интересовања, потреба и жеља.

2. ОЦЕНА НАЧИНА ПРИКАЗА И ТУМАЧЕЊА РЕЗУЛТАТА ИСТРАЖИВАЊА

Мастер Рад под називом **Утицај наставничких компетенција на академско постигнуће ученика** у целини, како у теоријском тако и у методолошком делу, у потпуности је испунио постављени истраживачки циљ и истраживачке задатке. Анализа и интерпретација резултата истраживања, који су обрађени адекватним методолошким поступцима, указују на постојеће стање у области академског постигнућа на кога велики утицај имају наставници, што се посебно актуелизује данас у процесу реформи школског система. Тумачење и анализа резултата истраживања омогућавају сагледавање актуелног стања и пружају могућност за промене у делу имплементације програма који су се на пољу утицаја наставничких компетенција на академско постигнуће ученика у основним и средњим школама других земаља показали изузетно успешним.

4. КОНАЧНА ОЦЕНА -МАСТЕР РАДА

Да ли је теза урађена у складу са образложењем наведеним у пријави теме **ДА**

Да ли теза садржи све битне елементе **ДА**

По чему је теза оригиналан допринос науци

Недостаци тезе и њихов утицај на резултат истраживања **НЕМА**

VI ПРЕДЛОГ:

На основу укупне оцене тезе, комисија предлаже:

- да се мастер рад прихвати а кандидату одобри јавна одбрана **ДА**
- да се мастер рад враћа кандидату на дораду (да се допуни односно измени) или
- да се мастер рад одбија **НЕ**

ПОТПИС ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ

Др Бисера Јевтић, ванредни професор

Др Марија Јовановић, доцент

Др Зоран Станковић, доцент